

אור שלום

מרכז אורני ללימוד פנימיים הגורם והגסידי
לאורו של האזמ"ר מקומה"א י"ט אוהר"ר שלום ספרין לזכרו

דוא"ל - <mailto:info@ohrshalom.net>

באינטרנט - <http://www.ohrshalom.net>

"נר ה' נשמת אדם" – העלון מוקדש לעילוי נשמות				
מוניה מיכאל בן יוסף	ראובן בן חסן יפת	אליזבט עליז גדליהו	גיוס שמחה יעקב	זינקוב אהרון לב
פרידמן מרים יוסף	חסידה תודריס	קמחי לונה יעקב	דובריש טובה דוד	שפרמן לאה יעקב
חיה יעקב	אליאב רחל אשר	אמון אסתר רפאל	דינצי יפה יעקב	רנה ברל
פורטונה יוסף אלוף	בן שלום שמואל שלום	בנייא אריה ראובן	ויידה לב אברהם	יפת אלחנן חיים אליהו
מרים אברהם	סלם מזל עוואד	נסים ויולט יעקב	מוריאל דליה נסים	כצנלסון זרח אריה

העלון מוקדש לרפואת כל חולי עם ישראל		
י"ב ניסן תשס"ז	- פרשת צו - שבת הגדול	שנה שלישית
עלון מספר - 137	הד"נ - חברון - 17:36	מוצ"ש - חברון - 18:35
	העורך - צחור נ.	

מאורות הפרשה – זבח משפחה

הפסוק קורא לו "זבח משפחה", וזה כפשוטו הענין של "עוד העם מזבחים בבמות", אלה אינן במות לעבודה זרה אלא במות לה', אז מה יש נגד זה? זהו אותו ענין בדיוק; ליד ביתו של כל אחד יש פינה ששם היא פינת הקרבנות. אדם יוצא מהבית, רוחץ את הידים ואומר: נו לידים, מה דעתכם לעשות איזה קרבן קטן היום?

נקרא לידידים, ונעשה שלמים אחד קטן. זה כולו קרבן לה', שוחטים אותו, מברכים עליו ומזים, ועושים את כל מה שצריך לעשות והכל בקדושה ובטהרה, אבל מעבר לענין הזה, ברגע שאדם מקריב את הקרבנות הללו בסמוך, ליד הבית, ברגע שהוא אוכל אותו כמה זמן שצריך, שחלילה לא תלך שום חתיכת בשר לאיבוד, אז הקרבן מפסיק להיות קרבן.

שתי הבעיות שראינו כאן, הן בעצם בעיות החיים של יהודי שומר מצוות. מצד אחד, אש התמיד; אני לא יודע אם אדם יכול לחיות כל הזמן בהתלהבות בדרגא עילאה, אם סתם אדם יכול לשאת מאורעות גדולים מעבר לגבול מסוים. אבל יש חלק מסוים, שכשבן-אדם מקריב קרבן לה', הקרבן צריך להשאר ולהשרף על המזבח. זאת פעולה לא דרמטית, אבל זה נמצא כל הזמן על האש על המזבח.

הבעיה השניה היא בעיית הפיגול והנותר, וזה לא רק כאשר מותרים מהקרבן, אלא גם כאשר אני מתכוון לזה, שעולה על דעתי: 'כמה היה טוב אם זה לא היה כל-כך צפוף', זהו הפיגול. לפעמים לאדם שהולך בדרך המצוות, היה טוב אילו לא היה כל-כך דוחק. מדוע מפריע לאנשים לקום בבוקר ולהתפלל? האם זה כל-כך כואב? מה שמפריע הוא שאני צריך לעשות את זה תמיד, גם בימים שאין לי לא זמן ולא מצב-רוח, זה עושה את ההבדל.

ברגע שאתה רוצה לשנות את החוקים ולאכול את הקרבן לשלשת ימים, התורה אומרת דבר, שהוא תמוה בחריפות שלו "לא יחשב לו פיגול יהיה", "הנפש האוכלת עוונה תשא"! לא רק שאתה מוציא מהקרבן את הענין, אלא אתה לוקח דבר שהיה קרבן, ועושה ממנו פיקניק. ועוד צריך לזכור, שיש אש תמיד, אמנם היא יכולה לבעור בשקט, אבל היא צריכה לבעור כל היום, כל הלילה, "לא תכבה". אם רוצים לעשות משהו שיהיה קל יותר, נוח יותר, נעים יותר - "פיגול יהיה לא ירצה ולא יחשב".

מאורות המידות – צו את אהרן ואת בניו

מובא בתורת כהנים "אין צו אלא זירוז מיד ולדורות אמר רבי ישמעאל ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש חסרון כיס", להבין עניין הזירוז המיוחד במצות תורת הקרבת העולה, כי עיקר קרבן עולה בא לכפר על הרהור הלב ולזכך החומר, עד שיכניע התאוות ויטהר את מחשבותיו והרהורי לבו, וזוהי תורת העולה שצריכה זירוז רב.

והוא רמוז בפעולה של והרים את הדשן (ו, ג). כפרש"י בתחילת הפרשה "צו את אהרן" - אין צו אלא לשון זירוז כי ביותר צריך זירוז במקום שיש חסרון כיס. ויש לומר שזה מוסב על תרומת הדשן האמור כאן שהיה מצווה שיש בה חסרון כיס לפי שלא היה לכהנים שום הנאה ממנה כי מכל עבודה היה לכהנים איזה חלק ואפילו עולה שכולה כליל לה' היה להם גם כן הנאה מעורה לפחות. אבל מתרומת הדשן לא היה להם כלום ולפיכך היה צריך הכתוב לזרז בה ביותר, ולכן מצינו במשנה שהיו לכהנים רצים ועולים בכבש לתרום את הדשן (יומא פ"ב מ"א) ולמה רצו דווקא לתרומת הדשן אלא כדי לקיים מצות זרוז שנאמר בה "צו את אהרן ואת בניו".

וכל זה בא להם מאש תמיד תוקד על המזבח (ו, ו). שצריכים ללמוד על השולחן בשעת אכילה כי אש היינו תורה, שנאמר "הלא כה דברי כאש נאם ד'" (ירמיה כג) ואש הזאת תוקד על המזבח" הוא שלחנו של אדם שאוכל עליו שהוא בחינת מזבח. ומי שעושה כך ה' יתברך משפיע עליו שפע רב עד שבהכרח רוצה הוא להקריב תודה, ועל כן אם על תודה יקריבנו (ז, יב). נאמר במדרש (רבתי פרשה ט) אם על

דוא"ל - <mailto:info@ohrshalom.net>

באינטרנט - <http://www.ohrshalom.net>

תודה יקריבנו הה"ד (משלי יד) אילים יליץ אשם, א"ר יודן הטפש הזה מתרגם חובתו בפיו. ובשם הבעל שם טוב ז"ל אמרו שהיה מרגלא בפומיה לומר, כל חטא שעושה אדם בלילה מוכרח הוא להגיד בפיו ביום לפני הבריות מה שעשה, אך אזנים אין להם להבין דבריו, וגם הוא אינו מרגיש בעצמו מה שפיו מעיד עליו. כי זה הדבר אשר צוה ה' לעשות (ח, ה). כפרש"י: "דברים שתראו שאני עושה לפניכם ציוני הקב"ה לעשות ואל תאמרו לכבודי אני עושה".

וצריך להבין מה זה שצריך היה משה להתנצל ולתרוץ עצמו לפני ישראל בזה. אפס כי הנה נראה. מה היו עשיותיו של משה כאן באותו היום. שירות כעבד לרבו. שרץ אותם והלביש אותם. לכך כדי ללמדם עניות אמר להם. "דברים שתראו שאני עושה לפניכם, הקב"ה ציוני לעשות". למען תדעו שאין גאווה לפני המקום. ועוד יש לומר כי האיש משה עניו מאד. ואף במידת עניות היה רוצה למנוע עצמו מלהתראות. כי כך דרך ענוה של אמת שלא להתראות במדתו. וכן בכל המדות. והנה כאן שהיה צריך לעשות השירות הזאת כנ"ל. לרחצם ולהלבישם בפני כל העדה ולהתראות במידת ענוה שלו לכל העם. לכך אמר "דברים שתראו שאני עושה לפניכם" - אל תחשבו בי שאני עניו בזה לעשות כזאת. כי איני עניו כל כך. רק את אשר ציוני הקב"ה לעשות מוכרח אני לקיים. ועוד אמר "ואל תאמרו לכבודי אני עושה" - להתכבד ולהתגאות במדת ענוה שבי. רק כי כן ציוני ה', הגם שהוא לו שלא לרצון להראות ענוותנותו לפני כל העדה. דברי ישראל.

מאורות הדרש – החיצוניות משפיעה על הפנימיות

מובא בתורת כהנים בפרשתנו: "מנין לאש המזבח הפנימי שלא תהא אלא ממזבח החיצון ת"ל ואש המזבח תוקד בו וכו' אש תמיד תוקד על המזבח, אש שאמרתי לך תהא תמיד, לא תהא אלא ממזבח החיצון". בספר כרם שלמה להרה"ק מבאבוב זצוק"ל מבאר זאת על דרך המוסר שהנה ישנם אנשים קלי הדעת הלועגים על מה שהיראים והחרדים לדבר ד' מדקדקים על לבושם החיצוני שיהא ניכר כי מובדלים הם משאר האומות, והם אומרים כי העיקר הוא הפנימיות שבלב, וכל עניין המלבושים הוא רק עניין חיצוניות אשר אין לדקדק בו כלל. אמנם האמת הוא כי לבוש היהודי עיקר גדול הוא לקיום היהדות, כי בלעדי החיצוניות סכנה מרחפת על הפנימיות, ועניין זה הוא בדוק ומנוסה, ובפרט יש בו צורך גדול עבור חינוך הילדים, כי צעירים הללו אין להם בינה להבין ולהשכיל מה פנימיות, ובראותם את אביהם לבוש במלבושי נכרים לא ימנעו מלהתחבר עם ילדי נכרים, ועל ידי זה ילמדו ח"ו ממעשיהם, (ועיין בזה בספה"ק דברי יחזקאל להגה"ק משינאווע זצ"ל פ' וישב עה"פ ויהי יוסף יפה תואר).

והנה ידוע שמזבח רומז על האדם, (כמבואר בירושלמי נזיר פ"ז ה"ב הובא ברש"י פ' בראשית) שנטל הקב"ה עפר מתחת המזבח וברא בו את האדם שכתוב "וייצר אלקים את האדם עפר מן האדמה" וכתוב "מזבח אדמה תעשה לי", מה אדמה שנאמר להלן מזבח אף כאן מזבח. וזהו שרמזו לנו חכמינו ז"ל, "מנין לאש מזבח הפנימי שלא תהא אלא ממזבח החיצון ת"ל אש המזבח תוקד בו, אש שאמרתי לך לא תהא אלא ממזבח החיצון", הכוונה, שכל מה שבוער אש דקדושה והתלהבות בפנימיות האדם, אינו רק בסיוע אש החיצון הרומז על המלבושים, כי הפנימיות תלוי בחיצוניות. והנה ישנם בני אדם המזלזלים במלבושי ישראל באומרם כי בגלל פרנסתם מוכרחים לשנות לבושם למלבושי נכרים, אמנם גם זה מפתויי היצר, כי היפלא מד' דבר להשפיע פרנסה באיזה אופן שיהיה. ויש לומר דעל זה בא הרמז בדברי רש"י בריש פרשתנו: "אין צו אלא לשון זירוז מיד ולדורות אמר ר' שמעון ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כיס", דכשיש עיכוב בדבר מחמת חסרון כיס, אז צריכים ביותר לזרז את האדם מיד ולדורות להיות זהיר בדבר זה מאוד, כי נוגע להדורות, דהיינו חינוך הבנים והבנות, ולד' הישועה.

מאורות הזוהר – וירא ישראל את היד הגדולה

האבות הקדושים ראו את מעמד יציאת מצרים דבר אחר וירא וגו': פירוש אחר, על "וירא ישראל את היד הגדולה" וגו'. מקרא זה אין ראשו קשור לסופו ואין סופו קשור לראשו, שמתחילה כתוב "וירא ישראל את היד הגדולה" ואח"כ "ויראו העם את ה'" וכי וירא ישראל הוא סיבה אל ויראו העם את ה'. ומלפני כן לא יראו את ה' אלא אמר ר' יהודה, זקן ההוא שירד עם בניו לגלות, וסבל עליו הגלות, והכניס את בניו בגלות, הוא ממש ראה כל אלו הנקמות וכל הגבורות שעשה הקב"ה במצרים. ז"ש וירא ישראל, ישראל ממש, דהיינו יעקב. ואמר ר' יהודה וכו': ואר"י, העלה הקב"ה לאותו זקן, ואמר לו, קום ראה את בניך היוצאים מתוך עם חזק, קום ראה הגבורות שעשיתי בשביל בניך במצרים. והיינו דאמר ר' ייסא וכו': והיינו שאר"י, בשעה שנסעו ישראל לרדת, בגלות מצרים, יראה ואימה חזקה נפלה עליו. אמר לו הקב"ה ליעקב, למה אתה מתירא, "אל תירא מרדה מצרימה", ממה שכתוב, אל תירא, משמע שהיה מתירא. אמר ליה כי לגוי גדול וגו': אמר לו מתירא אני שיכלו את בני. אמר לו "אנכי ארד עמך מצרימה". אמר לו שוב, מתירא אני שלא אזכה להקבר בין אבותי ולא אראה הגאולה של בני, והגבורות שתעשה להם. אמר לו, "ואנכי אעלך גם עלה", אעלך - להקבר בקבר אבותיך, גם עלה - לראות הגאולה של בניך - והגבורות שאעשה להם. וההוא יומא דנפקו וכו':

בית המדרש אור שלום

וביום ההוא שיצאו ישראל ממצרים, העלה הקדוש ב"ה את יעקב ואמר לו, קום ראה בגאולה של בניך, שכמה כחות וגבורות עשיתי להם. ויעקב היה שם וראה הכל. ז"ש, "וירא ישראל את היד הגדולה". ר' יצחק אמר וכו': ר"א מכאן נשמע שיעקב היה בעת הגאולה, שכתוב, "ויוציאך בפניו בכחו הגדול ממצרים". מהו בפניו. בפניו - זה יעקב.

כי הביא כל האבות שמה. ר' חזקיה אמר, ויוציאך בפניו, בפניו זה אברהם. שכתוב, "ויפול אברהם על פניו". תא חזי אברהם וכו': בוא וראה, אברהם אמר, "הלבן מאה שנה יולד". אמר לו הקב"ה, חייך, אתה תראה כמה המונים - וכמה מחנות שיצאו ממך. בשעה שיצאו ישראל ממצרים כל אלו השבטים וכל אלו הרבבות העלה הקב"ה אל אברהם וראה אותם, זה שכתוב "ויוציאך בפניו". ר' אבא אמר כל האבות נזדמנו שם בכל גאולה ההיא. ז"ש ויוציאך בפניו, מהו בפניו אלו האבות. ר' אלעזר אמר וכו': ר"א, ויוציאך בפניו - זה יעקב, בכחו - זהו יצחק, הגדול - זהו אברהם. אר"ש וכן בשביל האבות מזדמן תמיד גאולה לישראל. שכתוב, "וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור". שואל, האבות ראויים שיזכרו, אבל מהו והארץ אזכור. ומשיב, אלא לכלול עמהם את דוד, [דהיינו המלכות, שנקראת הארץ] שהיא מרכבה עם האבות, [שהם חג"ת], והם מעוררים תמיד גאולה לישראל.

מאורות היכל הברכה – ושמרתם את משמרת ה' ולא תמותו

כתב הסבא קדישא מהר"א זיע"א תמותו מלט ואו, ותלת מלאים, ויאמנו דבריכם ולא תמותו, ולא תמותו דין, ואת קדשי בני ישראל לא תחללו ולא תמותו, כל אלו במלאפום ניקוד, צדיק יסוד עולם, שמיתתו סילוק החיות וקטנות המוחין ולא מיתה ממש. וכן הוא כשאדם מאמין את דבריו אינו נופל לקטנות למקום המיתה ואינו נופל ממדרגתו, כי מאן דנפל מדרגא דיליה, קרוי ביה מיתה, וכן לא תחללו קדשים האי חילול לא ידענא ליה צורה כלל מה זה חילול, ודרשו חז"ל לרודף לבית הגרנות שהוא חילול קדשים, אבל מיתה זאת אינה אלא ירידה ולא חיוב מיתה ממש, וכן בכאן ושמרתם את כנסת ישראל שהוא משמרת של הויה. [היכל הברכה דף מ"ו]

מאוצר הברכה – שורש האבות נמצא בכל אחד מישראל

שורש האבות שורש נקודת יהדות, שיש בכל יהודי למסור נפשו על קדושת השם, וזה השורש נקודת יוד שורש אבות, לא נפגום בשום עבירה בעולם, וכמבואר בדברי מרן, ולכן בקרח לא חשיב אלא עד בן לוי, שקילקל שרשו שבשבטים שיש לכל בר ישראל שורש שבשבים וזה יכול להתקלקל. אבל שורש אבות, זה אי אפשר להתקלקל אלא במינות וכפירה והמחלל שבת כעובד ע"ז מקלקל ונכרת שורשן מן האבות אברהם יצחק יעקב רחמנא ליצלן... והוא פלאי.

מאורות הסיפור החסידי – שני הנפוליונים - ו

תקציר: זליג הפרוש מוולקוביסקי שבליטא היה צדיק שפרש מביתו כל השבוע ועסק בתורה בבית הכנסת, היו לו שני ילדים ישכר וזבולון שגם הם גדלו ועסקו בתורה, אולם לאחר נישואיהם ישכר המשיך ללמוד וזבולון פנה למסחר אולם המשיך ללמוד גם כן. אשתו של ישכר פתחה חנות כך שישכר יכל ללמוד בשלוה. לימים נולדו לישכר ואשתו שני ילדים שהוסיפו אושר על אושרם. כשנולד להם הילד השלישי נפטרה אשתו ליפצע, אחיו זבולון ביקש מאחיו שיסכים לקבל ממנו תמיכה חודשית כדי שיוכל להמשיך ללמוד בשלוה, ויתחלקו בשכר לימוד התורה בעולם הבא, ר' ישכר הסכים לאחר שרבי בנימינה רבו אמר שלא יחסר לו מחלקו שלו בעולם הבא, אפילו שמתחלקים בשכר, אולם תנאי התנה ר' ישכר שהוא עולה לארץ הקודש ולשם ישלח את תמיכתו וכך עשו, והצליח ונישא שנית ונולדו לו עוד ילדים, והיה שקוע בד' אמות של הלכה. בערב פסח השתתה משלוח הכסף מחוץ לארץ ור' ישכר לא היה לו ממה לעשות את הפסח. אחת השכנות של ר' ישכר החביאה שתי מטבעות כסף (נפוליונים) בארון הספרים וכשילדיה ניקו את הספרים לפסח מצא אחד הילדים את הכסף והכניסו לכיסו.

ר' ישכר התפלל בכותל המערבי על מצבו הקשה, ושלא יצטרך לבוא להזדקק לידי הבריות. כשחזר ראה את הילד נחומ'קה משחק בשתי נפוליונים זהב ושאלו מהיכן יש לו את המטבעות. וענה שמצאם, ושיקנה בהם ממתקים. ר' ישכר חשב אולי משמים זימנו לו "מציאה" זו ונתן לילד מטבעות גדולים שיהא לו לממתקים והילד הלך בשמחה לקנות, ור' ישכר חשב שאת "המציאה" יתן לאביו כשיקבל את הכסף מחוץ לארץ. נחומ'קה הודה לאביו ר' לייב (אחר לחצים) שהוא מצא את הכסף בארון וקנה ממתקים אצל ניסים. ניסים הכחיש שקיבל נפוליונים ונתחייב שבועה בבית דין לאחר הפסח. לאחר הפסח הגיע הכסף מחו"ל לר' ישכר והלך לשלם לר' לייב את שתי הנפוליונים זהב שלקח מבנו, ר' לייב הבין את ישכר ומחל לו אבל אמר שיש כאן קפידה של אדם שנחשב על לא עול בכפו, והוא סיניור ניסים, והוא לא הסכים לסלוח. בראותו שסיניור ניסים תקיף בדעתו ומסרב לסלוח, פרץ ר' ישכר דב בבכי מר, ונראה כאדם שעולמו נחרב עליו. דמעויתו של אותו צדיק ריככו קצת את עקשנותו של הרוכל, והוא פנה אל ר' ישכר דב ואמר: רק בתנאי אחד מוכן אני לסלוח ולשכוח מה שעשית לי.

שמעתי עליך שצדיק גדול אתה, והחכם שלנו בבית הכנסת תמיד דורש לנו מה שכתוב בספרים הקדושים, שצדיק גוזר והקב"ה מקיים. ומכיון שעד היום עוד לא זכיתי לבן זכר, רק לבנות, וחיי אינם חיים, שאין לי מי שיגיד אחרי קדיש, לכן אם תבטיח לי שאפקד בבן זכר, הכל מחול לך והכל סלוח לך. מששמע ר' ישכר דב את התנאי, נתכופפה קומתו עוד יותר, וענה: מה לך סיניור ניסים שתבקש מיהודי פשוט שחטאתו נגדו

פרשת השבוע – תשס"ז

תמיד, דרישה שאפילו יעקב בחיר שבאבות, לא היה יכול להבטיח לאמנו רחל: אלא ששערי תפלה לא ננעלו, ומי שמעביר על מדותיו וסולח לחבירו, זוכה שגם הקב"ה ייטיב עמו וימלא משאלות לבו.

המשפט האחרון הניח את דעתו של סניור נסים, שראה בדברים מעין הבטחה סמויה מפיו של ר' יששכר דב, וענה בדברי התפייסות: מחול לך מחול לך, ואזמין אותך להיות הסנדק לבן שיוולד לנו בעזרת השם. ניבא סניור נסים וידע מה שניבא. ויהי לתקופת השנה ותהום כל כיכר ה"מיידיאן" מהידיעה המרעישה, שאחרי חמש בנות ילדה שרינה, אשת סניור נסים בן למזל טוב. בלילה שלפני הברית נתאספו ובאו חכמי ישיבת "פורת יוסף" ועסקו כל הלילה בזמירות ובתשבחות, וקריאת קטעי זהר ושאר תפלות, כסגולה להצלת היולדת והרך הנילוד מכל מרעין ובישין, כשסניור נסים עומד ומשמש עליהם, שלא יחסר המזג מקהווה ומאראק, ומשאר דברים המחיים את הנפש ומגרשים את השינה. למחרת נערך טקס הברית מילה ברוב פאר והדר, בהשתתפות כל הרבנים והחכמים משתי העדות, והשמחה היתה רבה ואמיתית, אלא שתעלומה אחת היתה שם, שאיש לא ידע לפתרה: למה ומדוע נתכבד אותו צדיק אשכנזי בסנדקאות של תינוק (ס"ט) ספרדי טהור? ונתגלגלה זכותו של ר' לייבל קרלינר שבגלל שני הנפוליונים שלו, באו שתי טובות לעולם: הצדיק רבי יששכר דב חגג את חג החירות בשמחה ובטוב לב והרחבת הדעת: וסניור נסים זכה לבן זכר זריז וממולח. * * * סוף * * *

מאורות צדיקים – הרה"ק רבי מנחם מנדל שניאורסון זצ"ל מליובאוויץ בעל "צמח צדק"

מיושבי לשכת הגזית בעולם החסידי התבלט ביחודיותו האדמו"ר השלישי לבית חב"ד בעל "צמח צדק" ז"ע. גם הוא כדוגמת זקנו האדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מליאדי ז"ע - בעל ה"תניא" ו"שולחן ערוך הרב" - השתייך לטיפוס המיוחד של אישים אדירי תורה, גאוניים ופוסקי הלכות, ההולכים בתורת הבעש"ט וממשיכים את דרכו, והיה דמות מרכזית בקרב כל גאוניים וצדיקים בתקופתו, הן בתוככי העולם החסידי והן מחוץ לגבולותיו. מסופר, שכאשר הופיע בדפוס לראשונה (שנת תרל"א) ספר התשובות "צמח צדק" חלק אבן העזר, והגיע לידיו של הגאון רבי יצחק אלחנן ספקטור זצ"ל (שנודע למשגב אח"כ כפוסק הדור ורבה של קובנא). התפעל מגאונותו ואמר: איך אפשר לגדול כל כך בתורה, בנגלה, ואני בעצמי ראיתי מתעסק לרוב בסתרי תורה דא"ח ומקדיש שעות שלמות לתפילה ולעבודת שמים ולהנהגת החסידים - אין זאת אלא שמשתייך לחסידים הראשונים, שאמרו עליהם בירושלמי ברכות (פרק אין עומדין) "על ידי שהיו חסידים היתה ברכה ניתנת בתורתו" (פני משה: שהצליחו להבין ולהשכיל מיד ולא היו שוהין"), ואמרו בש"ס בבלי (שם) ש"תורתן משתמרת" (רש"י: "משתמרת בתוך לבם, שאין תלמודם משתכח"). השילוב המופלא של תורה עם חסידות, כפי שראו אותו אצל ה"צמח צדק" מתגשם בפועל, הוגדר בלשונו הזהב הגדרה משיבת נפש - האומרת הכל.

מהר"ל כותב על רבינו תם, נכדו של רש"י, שכשהיה נותן לבו להתייגע בהלכה המורה, נהג לשים לפניו על השולחן ערימה גדולה ("תל") של דינרי זהב, והיה משתעשע בהם כדי להרחיב את דעתו. אף החסידים, התבטא ה"צמח צדק", יש בידם בשעת הלימוד מטבעות של כסף וזהב, אלו המדות הקדושות אהבה ויראה - כשלומדים ככה, הלב מתענג ומתרחב, וצינורות המוח נפתחים. כשמלאו עשר שנים מהתחלת נשיאותו, בתקצ"ח, הפצירו בו החסידים לבקר במקומות מושבותיהם. נעתר להם ה"צמח צדק" ונסע אל ריכוזי היהודים בפלכי מוהילוב, מינסק, וילנא, ובחזרה לביתו עבר דרך מחוז ויטבסק.

במהלך נסיעה זו, בעיקר בוילנא, התוודע אישית אל אחדים מגדולי התורה שבחוגי המתנגדים ("עולמ'שע" בניב החב"ד), אשר התפעלו והשתוממו מגאונותו בהלכה "ומאז היו באים בשר"ת ובשקלא וטריא" - "זוה גרם אשר שקטה המחלוקת של המתנגדים" (לשון האדמו"ר רמ"מ מליובאוויץ' בראשי פרקים לתולדות הצ"צ). חסידים מספרים שאחד מבניו, אשר ליווהו במסעותיו, שלח אז ממינסק מכתב לאמו הרבנית בליובאוויץ', ובין השאר כתב שהוא נהנה מאוד מהכבוד הגדול שאבא נוחל פה. משחזר הצמח צדק לביתו, נזדמן לידו באקראי מכתבו של הבן, והתרעם עליו מאד עד שקראו אליו ונזף בו. תמחה אמו הרבנית: מאי כולא האי, מה פשעו ומה חטאתו? השיב לה האדמו"ר: "דמי נשפך כמים, והוא כותב שנהנה מזה". נסתלק ב"ג בניסן שנת תרכ"ו לוקט מהספר "מריצי תורה מעולם החסידות"

החידה השבועית -

- א. האם במנחת חוטא יש שמן?
- ב. מי שמכבה את האש שעל המזבח על מה הוא עובר?
- ג. האם כהן אונן מקבל חלק בעורות?
- ד. איסור אכילת דם הוא חובת הגוף או חובת הקרקע?

משאלות נאמן (אלו) בית המדרש "אור שלום" קריית גריב ג.י. 88 מיקוד 90100

השירות השבועי המקיים ככל יום אנושי כבדו גב"ד מקלט בניני 400 כשעה 20:30 הציבור אובדן